

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

A Clemente XI. Ad Benedictum XIII.

Luxemburgi, MDCCXLI.

30. Universis & singulis &c. Præceptum Injunctum Marchioni Cortanzæ,
seu Cortanzerii, ejusque Vasallis, ne audeant Serenissimum Principem
recognoscere in supremum Dominum præfati Marchionatus nec ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74859](#)

Et à quibus
ceteris gra-
vaminibus
appellent, &
cenfuram
incursum
gravantibus
intimem, ac
de omnibus
S. Sedis præ-
judiciis prote-
stentur.

modò præcipimus, & mandamus, ut dicta Feudalium, eorumque Vassallos, & Habitatores, ac bona omnia inibi existentia immunes, immunita, liberos, & libera, ac in omnibus exemptos, & exempta pro Sancta Sede conservent, & conservari faciant, & à gravaminibus forsan per dictum Serenissimum Dominum Ducem, illiusque Ministros super dictis Feudis, Habitatoribus, & bonis quomodolibet inferendis appellant, & reclamat, ac eisdem, & quibus opus fuerit, censuras contra Turbantes dominia Sancta Sedi impositas intimare, & notificare faciant, ac denique de nullitate, & de omnibus præjudiciis Sancta Sedi Apostolica protestentur, & super premissis omnia, qua necessaria forent, gerere, & exequi faciant, ut Jura Sancta Sedi illata, intacta, & immunita, penitus, & omnino remaneant non solum &c, sed & omni &c. In quorum &c. Datum Roma in Camera Apostolica hac die octava Augusti 1702.

Jo: Baptista Cardinalis Spinula S. R. E.
Camerarius.

Dominicus Antonius Gallofius R. C. A.
Secretarius, & Cancellarius.

V.

P R A E C E P T U M

Inunctum Marchioni Cortanze, seu Cortanzerii, ejusque Vassallis, ne audeant Serenissimum Sabaudiae Ducem, & Pedemontis Principem recognoscere in supremum Dominum præfati Marchionatus, nec illi ullum subjectionis actum præstare, vel contributio-nes, aut alia onera persolvere, seu persolvi facere; sed Sanctam Sedem Apostolicam, & Summum Pontificem Romanum dumtaxat in Supremum dicti Marchionatus Dominum recognoscant.

Joannes Baptista Tituli S. Cesarei Presbyter Car-dinalis Spinula, S. R. E. Camerarius.

Universis, & singulis Illustrissimis, & Reverendissimis DD. Archiepiscopis, Episcopis, illorumque DD. Vicariis, nec non DD. Abbatibus, Praepositis, Decanis, Diaconis, ac quibusvis aliis in Dignitate Ecclesiastica constitutis, ac quibusvis Curiarum Ecclesiasticarum Officialibus, Ministris, & Executoribus, illique, vel illis, ac cui, seu quibus præsentes nostræ ostensæ, seu alias præsentæ fuerint, salutem in Domino semperernam

S. 1. Noveritis nuper, & infra scripta die fuisse coram Nobis, & in Tribunalis nostro pro parte, & ad instantiam Illustrissimi D. Gasparis Turchi Reverendæ Camerae Apostolicae Commissarii Generalis personaliter comparitum, & primo loco expositum aliis, & sub die octava Augusti 1702, seu &c. Illustrissimum, & Reverendissimum Dominum Sylvium de Cavalieri tunc præfatae Reverendæ Camerae Apostolicae Commissarii Generalem Nobis narrasse, & exposuisse, quod licet Principatus Cisternæ, Montaphie, ac Marchionatus Cortanza, seu Cortanzerii, illorumque DD. Feudatarii, Vassalli, & habitatores, ac omnia Bona in Castris, & Territoris dd. Feudorum posita, & existentia spectarent, & pertinenter ad S. Sedem Apostolicam, & super illis nonnullis Sancta Sedes, & Summi Pontifices directum, altum, & supremum dominum unicè haberent, & ob id Domini dd. Castrorum Feudatarii, ac illorum Subditi, & Habitatores ac respectivæ

Bona, ut supra, situate, & existentia à nullo alio Principe molestari possent, cum totaliter jurisdictioni Sancta Sedi, & Summorum Pontificum subjacerent, attamen usque tunc ad notitiam Camerae Apostolicae devenisse Serenissimum Dominum Sabaudiae Ducem, & Principem Pedemontis, ac illius Celsitudis Locumtenentes, Ministros, & Officiales quovis nomine nuncupatos prætendisse, & prætendere Dominam Enrichetam de Troula Principissam, & Posseditriem dicti principatus Cisternæ, ac D. Carolum de Simiana Principem Montaphie, ac Dominum Herculem Thomam Roverium Marchionem Cortanza, seu Cortanzerii Feudatarios Sancta Sedi, ac dd. Feudorum Habitatores, & Incolas contra omne Juris debitum, & in Sancta Sedi præjudicium vexare, perturbare, & ad contribuendum taxas cogere, ac Bona in eisdem Feudis posita, & existentia gravamine contributionem, & taxarum realium, & personalium gravare, & generanter ita agere, ut dd. Domini Feudatarii Sancta Sedi, & dd. Feudorum Habitatores, & Incolas se erga dictum Serenissimum Ducem Sabaudiae, & Principem Pedemontis, tanquam Celsitudinis sua subditi, & Vassalli se gererent, & omnibus oneribus, & contributionibus, quibus dicti Serenissimi Duci Subditi subjacent, ipsi Domini Sancta Sedi Feudatarii subjacerent, & ista de causa cumdem Illustrissimum Dominum de Cavalieris tunc d. Camerae Commissarii Generalem, ad effectum Juribus Sancta Sedi consilendi, & conservandi, libera, immunita, & exempta ab omni onere, & gravamine ipsius Sancta Sedi, ac propriorum Feudatoriorum, & Vassallorum Bonam, cum hoc esset præjudiciale supremo, & alto domino dicta Sancta Sedi, apud Nos petuisse, & instetisse, ut aliquod Praeceptum à Nobis concederetur contra eosdem DD. Feudatarios, ac illorum Vassallos, Subditos, & dd. Castrorum Habitatores, ne sub dd. Feudorum, ac illorum Jurium, & pertinentiarum devolutio-niis, aliique poenam in corpore Juris, usibus Feudorum, ac Constitutionibus Apostolicis contentis, & communatis auderet, seu præsumerent, aut eorum aliquis auderet, seu præsumeret præfatum Serenissimum Ducem Sabaudiae, & Principem Pedemontis, illiusque Cameram Ducalem in praefatorum Feudorum Dominum directum, & supremum recognoscere, nec ullum astum re-cognitionis, & subjectionis agere, & contribue-re, seu alia onera ipsis imponeret persolvere, seu persolvi facere, ac Bona omnia inibi existentia, immunita, libera, & exempta pro Sancta Sede conservare, & conservari facere, & à gravaminibus forsan per dictum Serenissimum Ducem, illiusque DD. Ministros super dictis Feudis, Habitatoribus, & Bonis, quomodolibet inferendis appellare, reclamare, ac eisdem, & quibus opus fuerit, censuras contra Turbantes dominia Sancta Sedi inflictas intimare, ac notificare, & denique de nullitate, & de omnibus præjudiciis Sancta Sedi Apostolica protestari, & super premissis omnia, qua necessaria forent, agere, conce-dere, & relaxare, prout à Nobis sub dicta die 8. Augusti 1702, per acta infra scripti Reverendæ Camerae Apostolicae Secretarii petitum Praeceptum, modo, quo supra, concessum fuit.

S. 2. Secundū vero etiam narratum extitisse, quod licet post presentationem prænarratio Praecepti à Nobis, ut supra, relaxati, non solum dictus Dominus Marchio Castris Cortanza, seu Cortanzerii, ac ejusdem Castris Commissarii, Habitatores, & Incolas omnia in eodem prænarrato Praecepto ipse injuncta, & demandata servare debebant, verum etiam Magistratus, Locumtenentes, Collec-tores, & Exactores taxarum, & alii Officiales

Narrantur
vexationes
prædictis lo-
cis, eorumq;
Feudatariis;
& Habitatori-
bus illate, ut
Ducem Sa-
baudiæ in fu-
prenum Do-
minum reso-
gnocerent,
eque taxas,
& alia onera
persolvarent.

Referuntur Prae-
ceptum ad in-
stantiam
Commissarii
Generalis Ca-
meræ Aposto-
licæ alias in-
unctum Feu-
datariis, &
honiibus
prædictorum
locorum, ne
Ducem Sa-
baudiæ in fu-
prenum eo
rum Domi-
num rec-
ognoscerent
aut illi ullam
contribu-
tionem persol-
verent.

Marchio Cor-
tanze, seu
Cortanzerii,
& d. loci
Communitas;
& homines
huiusmodi
Præceptum
non obser-
vavit ob vio-
lentias sibi il-
lates ab Offi-
cialibus Du-
cis Sabaudiæ.

quocumque nomine nuncupati dicti Serenissimi Domini Duci Sabaudiae, & Principis Pedemontis à molestia, vexationibus, perturbationibus, & aliis in praedictum jurisdictionis S. Sedis, ac illius Feudatariorum, Subditorum, & Vassalorum infrendis abstinere pariter debuissent, & deberent; attamen non solum à die, quā dictum nostrum Praeceptum praeäsentatum fuit, verū etiam a die 17. mensis Maii 1707., in qua publicata fuerunt literæ Apostolicæ Sanctissimi Domini Nostri Clementis Papæ XI. super declaratione nullitatis decretorum, ordinacionum, & aliorum gestorum in ditione Serenissimi Duci Sabaudiae tam ultra, quā citra Montes libertati, immunitati, & jurisdictioni Ecclesiastice, atque authoritatii Apostolicæ prejudicialium, & ut melius narratum fuit in eisdem literis. *Praeterea cum ad retundendas graves &c. nec non etiam post eam ad litterarum Apostolicarum publicacionem quoad Marchionem dicti Castrum Cortanze, ac prædicti Caltri Vassalli, Habitatores, & Incolæ quamvis expresse protestati sint de violentiis, & coactionibus sibi factis, & illatis prædictæ Communauté, & Vassallis super soluzione taxarum, aliorumque gravaminum per dictum Serenissimum Ducem impositorum, quodque involuntariè, & metu tantu m penæ subiverint hujusmodi onera: Nihilominus non solum contenta in Praecepto non servarunt, immo illis expresse contravenerunt, incurrendo penas inibi comminatas, & quod Officiales prædicti Serenissimi Duci Sabaudiae, & Principis Pedemontis ausi sunt, & forsan etiam de præsenti audeat dictis Praecepto, & literis Apostolicis contravenire, & jurisdictionem Sanctæ Sedis, ac illius Feudatarios, Vassallos, & Subditos vexare, & perturbare, & licet ad executionem omnium præfatarum penarum de præsenti deveniri posset, attamen, sine illorum etiam minimo prajudicio, & circa ullam penitus innovationem, & non alijs, alter, nec alio modo, præsumt Illustrissimum D. Gasparum Turchum modernum Reverendæ Camerae Apostolicae Commissarium Generalem pro nunc instansse, & instare pro renovatione antedicti Praecepti contra dictum D. Marchionem Cortanze, seu Cortanzerii, ac prædicti Castrum Vassallos, Incolas, & Habitatores; Nos itaque attendentes petitionem à dicto Illustrissimo Domino Commissario Generali Reverendæ Camerae Apostolicae factam, ad effectum prædictum esse justam, & omni rationi consonam, renovationem prædicti Praecepti faciendum, & ut infra, concedendam duximus, prout de præsenti, concedimus, renovamus, & omnino servari mandamus per præsentes.*

S. 3. Quo circa de mandato Sanctissimi Domini Nostri Domini Clementis Divinæ Providentiae Papæ XI. viva vocis oraculo Nobis de'perfacto, & autoritate nostri Camerarius Officii, inherentes etiam supra narratis literis Apostolicis Sanctitatis sue super dd. nullitate Actorum, ac censuris dicta die 17. Maii 1707. publicatis, te nore præsentum, & in virtute Sanctæ obedientiae Vobis omnibus, & singulis supradictis, & vestrum cuiilibet in solidum, ac cui, seu quibus præfentes nostra ostense, seu præsentatae fuerint, committimus, & strictè præcipiendo mandamus, ut statim vissis, seu recipitis præsentibus, & postquam præsentium vigore fueritis requisiti, seu alter vestrum fuerit requisitus, ex parte nostra, seu verius Apostolicæ autoritate sub excommunicationis, & Interdicti, & aliis arbitrio Sanctitatis Sue penis ipso facto, & jure incurridis debeant, & ipsorum quilibet debeat dictum Dominum Marchionem Cortanze, seu Cortanzerii personaliter, si ejus Personam commodè habere poteritis, sin minus per dimissionem præsentium no-

strorum literarum in Palatio solita habitationis cito intra Feudum, ac per affixionem etiam ad valvas majoris Ecclesiæ dicti Feudi, denuo, & prout etiam alijs factum fuit, monuisse, & præceptasse, prout nos etiam in virtute Sanctæ obedientiae, & de Sanctitatis Sue ordine, & mandato eundem D. Feudatarium Cortanze, ejusque Ministros, & alios in executione præsentium nominandos, & cognominandos præceptamus, monemus, & interpellamus, ac præceptari, moneri, & interpellari mandamus, ne sub dicti Feudi, ac illius membrorum, iurium, & pertinentiarum quarumcumque, devolutionis, & aliis penis in corpore juris, & usibus Feudorum, ac Constitutionibus Apostolicis contentis, & communis audeant, seu præsumant, aut eorum aliquis audiat, seu præsumat prædictum Serenissimum Dominum Ducem Sabaudiae ac Principem Pedemontis, illiusque Cameram Ducalem in præfati Feudi Dominum directum, & supremum recognoscere, nec ullum actum recognitionis, & subjectionis agere, ac contributiones, seu alia onera ipsiis imponenda persolvere, seu persolvi facere, immo eisdem D. Feudario, ejusque Ministri, aliisque in executione præsentium nominandis sub jam dictis penis modo prædicto præcipimus, & mandamus, ut dictum Feudum, illiusque Vassallos, & Habitatores, ac Bona omnia inibi existentia, immunes, & immunitia, liberos, & libera, & in omnibus exemptos, & exempta pro Sanctâ Sede conservare, & conservari facere, & à gravaminibus forsan per dictum Serenissimum Dominum Ducem, illiusque DD. Ministros super dicto Feudo, habitatoribus, & Bonis quomodolibet inferendis appellare & reclamare, ac eisdem, & quibus opus fuerit, censuras contra Turbantes dominia Sanctæ Sedis infligas intimare, & notificare, ac denique de nullitate, & de omnibus præjudiciis S. Sedis Apostolicae protestari, & super præmissis omnia, quæ necessaria forent, gerere, & executioni demandare, ut Jura Sanctæ Sedis illæsa, intacta, & immunita penitus, & omnino remaneant non solum &c., sed & omni &c. in quorum &c. Dat. Roma in Camera Apostolica hac die 28. Januarii, 1711.

Joannes Baptista Card. Camerarius.

Aliud confimile Praeceptum ab Eminentissimo D. Cardinali Camerario expeditem fuit contra D. Principem Cisternæ, ejusque Vassallos die 24. Julii 1711.

Aliud insuper confimile Praeceptum ab eodem D. Cardinali Camerario deinde expeditem fuit contra D. Principem Montaphiæ die 7. Augusti 1711.

Dominicus Antonius Gallofius R. C. A.
Secretarius, & Cancellerius.